

Rigsdagstidende.

1851

Forhandlingerne paa Folkethinget. № 111.

Tredie Session.

39te Møde.

Onsdagen den 10de December.

(Fortf.)

la Cour (fortf.): Skal altsaa nærværende Udkaft udrette, hvad der maa være Formaalet, nemlig, at gjøre Amtsraadene mere populaire og bringe denne Autoritet til at passe bedre ind i hele Statens Organisme, saa synes det mig klart, at det i Særdeleshed er nødvendigt at foretage Forandringer i Valget af de mindre Eiendomsbestiddere. Men man siger rimeligviis, at alle de, der have kun 1 Td. Hartkorn, hidtil have deeltaget i Sogneforstanderskabsvalgene, og have altsaa middelbar Deel i Valget af Amtsraadsmedlemmerne, men jeg maa bede at bemærke, at Beboerne vælge Sogneforstandere, Sogneforstanderskaberne vælge og delegere Valgmænd, og disse atter Medlemmer af Amtsraadet, og ved et saadant tredobbelt Valg maa det efter den almindelige Erfaring altid være saaledes, at de oprindelige Vælgeres Interesser tildeels forglemmes, og at derved paa de sidste Trin af Valget tages meest Hensyn til Bedkommendes ydre Anseelse. Erfaringen har saaledes viist, at der ved disse Valg som oftest er blevet indsat Medlemmer i Amtsraadet med selvsamme Dqualificationer og af selvsamme Borgerclasser som de, der ere valgte af de større Eiendomsbestiddere. Saaledes er der en stor Deel af Beboerne, som hidtil slet ikke kunne antages at have været repræsenterede, Borgere, som have deres egne særegne Interesser, som have Skatter og Afgifter at betale til Staten, eller idetmindste til Communen, og ikke ubetydelige offentlige Byrder at bære, og disse synes mig derfor ogsaa at burde deeltage i Borgernes Ret til at styre deres almindelige Anliggender ved selvvalgte Repræsentanter. Man vil ikke undre sig, naar

disse sige, at man i Amtsraadet ikke kender dem, fordi man der har ganske andre Interesser. Dette gjælder dog isærdeleshed om Huusmænd, Haandværkere og andre Folk, som staae paa et saadant Trin i Samsundet eller udføre saadanne Haandteringer, hvortil Forbetendomme ikke er fornøden. Skulde altsaa Amtsraadene opfylde deres Bestemmelse bedre, og i høiere Grad end Tilfældet er vinde almindelig Tillid, saa mener jeg, at ogsaa Valget af de mindre Eiendomsbestiddere maa omordnes — paa hvilken Maade skal jeg nu ikke indlade mig — kun saameget vil jeg tilføie, at om en Censur maatte ansees fornøden, denne dog maatte være ganske lille. Uden en saadan Forandring vil jeg vel stemme for Lovforslaget, fordi det jo afhjælper een Trang, men jeg maa end yderligere udtale, at jeg troer, at det kun i en ringe Grad opfylder sin Bestemmelse.

G. Winther: Jeg vilde blot i Anledning af den ærede Indenrigsministers Uttringer gjøre en kort Bemærkning. Naar han sagde, at Amtmanden ikke havde to Stemmer, saa er det vel ganske rigtigt; men han bemærkede dog tillige selv, at Amtmandens Stemme i Tilfælde af Stemmelighed faaer en saadan Betygning, som om den gjaldt for to. Idet han dernæst paastod, at han ikke havde villet forandre Principet i Anordn. af 13 August 1841, troer jeg, at han tager feil, naar han mener ikke at have gjort dette. Han har efter min Formening indført et aldeles nyt Princip, et fra denne Anordnings Princip aldeles afvigende, idet han her har gjort Hartkornets Mængde til det, der constituerer den særskilte Valgklasse baade med Hensyn til Valgret og Valgbarhed, hvormod det i Anordn. af 1841 er Hartkornets Egenkab, — om det er frit eller ufrit Hartkorn — der stiller mellem de to forskjellige Classer.